

Synopsis *Ik ben de gek*: april 2021

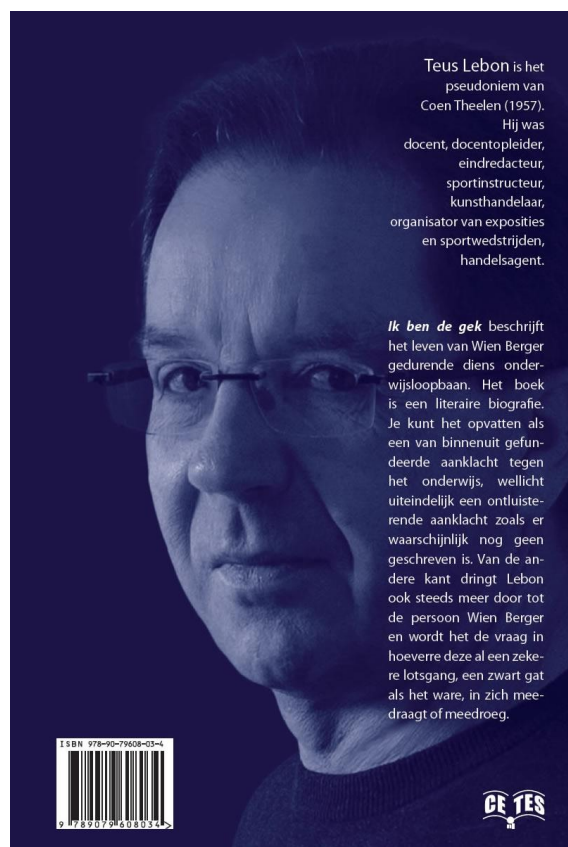
Het boek *Ik ben de gek* vertelt in min of meer losstaande episodes het verhaal van Wien Berger, dat wil zeggen hoe hij zich vanaf zijn studententijd begaf in de zeer aparte ‘wereld die onderwijs heet’ en hoe deze ‘wereld’ zich ontwikkelde. Vóór Wien zijn tijd, tot eind jaren '70, begin '80, was dat in zijn ogen een zeer verwend wereld met een tamelijk wereldvreemde ivoren-torencultuur. Toch waren docenten toen in principe nog goed opgeleid en beschikten ze over enig niveau. De ivoren-torenaan blijft, zit kennelijk in de genen van het onderwijsvolk – Wien noemt het ‘restvolk’ –, maar na de kaalslag van met name minister Deetman, begin jaren '80, verandert er veel.

Wien ontdekt al snel in zijn studententijd de extra onderwijskundige en didactische mogelijkheden van het docentenvak en verdiept zijn inhoudelijke kennis en inzichten. Onbevangen en bevlogen, echter met veel bagage, duikt hij het zwarte gat van

het onderwijs in, tenminste dat blijkt het steeds meer voor hem te zijn. Hij loopt aanvankelijk ver vooruit maar leert zich beetje bij beetje schikken. Dan loopt hij tegen een manager aan van de nieuwe soort. Deze belooft hem ervoor te zorgen dat Wien spoedig nergens meer aan de bak komt. Overleven wordt zijn tweede natuur, vooral ook met het oog op zijn gezin. Hij wordt nog meer dan wat hij al was: een archetypische buitenstaander, overal, ook ten aanzien van hemzelf.

Pas helemaal aan het einde echter, in het laatste genummerde hoofdstuk, wordt je als lezer helemaal duidelijk gemaakt waarom en waardoor Wien was wie hij was, waar niettemin tevens zijn vermogen tot (zelf)relativering vandaan kwam, wat het leven hem kostte en hier en daar opleverde. Het einde van zijn onderwijslevensverhaal kan dan ook niet anders zijn dan even intens tragisch als bizar en hilarisch. Maar dit moet de lezer niet vooruit gaan spieken!

Ik ben de gek is zowel een intrigerend onderwijsdocument met een nadrukkelijk ethische boodschap als een meeslepend maar ook luchtig diep persoonlijk verhaal. De titel verklaart zich op verschillende momenten vanzelf.

Teus Lebon is het pseudoniem van Coen Theelen (1957). Hij was docent, docentopleider, eindredacteur, sportinstructeur, kunsthandelaar, organisator van exposities en sportwedstrijden, handelsagent.

Ik ben de gek beschrijft het leven van Wien Berger gedurende diens onderwijsloopbaan. Het boek is een literaire biografie. Je kunt het opvatten als een van binnenuit gefundeerde aanklacht tegen het onderwijs, wellicht uiteindelijk een ontluisterende aanklacht zoals er waarschijnlijk nog geen geschreven is. Van de andere kant dringt Lebon ook steeds meer door tot de persoon Wien Berger en wordt het de vraag in hoeverre deze al een zekere lotsgang, een zwart gat als het ware, in zich meedraagt of meedroeg.

